U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **I. N.**, zast. Mgr. Viktorem Klímou, advokátem, se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 8. 2019, č. j. CPR-17131-7/ČJ-2018-930310-V230, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2019, č. j. 4 A 53/2019 - 27, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 13. 8. 2019, č. j. CPR-17131-7/ČJ-2018-930310-V230, žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 30. 3. 2018 č. j. KRPA-359409-32/ČJ-2017-000022, kterým bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 12 měsíců.

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 10. 2019, č. j. 4 A 53/2019 - 27, žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost a navrhla, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Uvedla, že případný výkon rozhodnutí by pro ni znamenal zásadní újmu, neboť se zde léčí s vážnými psychickými problémy, kterými trpí v důsledku toho, že porodila ve vysokém stádiu těhotenství mrtvé dítě. Vytržení ze současného prostředí by pro stěžovatelku bylo o to závažnější, že je aktuálně v 6. měsíci těhotenství a případný stres spojený s výkonem správního vyhoštění by mohl vést k zásadnímu zhoršení psychického stavu směřujícímu pravděpodobně k dalšímu pokusu o sebevraždu. Současně stěžovatelka upozornila, že realizace správního vyhoštění by zasáhla i do jejího práva na spravedlivý proces. Návrh uzavřela s tím, že se přiznání odkladného účinku nedotýká zájmů třetích osob a nebude ani v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalovaná odmítla, že by při výkonu správního vyhoštění došlo k narušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces, neboť její zájmy v soudním řízení může hájit její zástupce. Současně žalovaná upozornila, že správní vyhoštění musí být účinné, čehož lze docílit jen v případě, že je realizováno v co nejkratší době. Prodlužováním pobytu na území České republiky se přitom

cizincům nabízí možnost zintenzivnit zde své vazby a tím pádem i docílit nemožnosti realizace správního vyhoštění v důsledku nepřiměřeného zásahu do práva na rodinný a soukromý život. Žalovaná proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[4] Stěžovatelka v replice k vyjádření žalované k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti upozornila na to, že svou žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodňovala primárně zdravotními důvody spojenými s rizikovým těhotenstvím. Je přitom nepřiléhavý argument, že by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti došlo k prohloubení rodinných vazeb stěžovatelky, neboť její manžel je rovněž státní příslušník Uzbekistánu. Současně stěžovatelka upozornila, že Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek kasační stížnosti v řízení, v jehož rámci se domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra zamítající její žádost o mezinárodní ochranu.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom přiměřeně použije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

[6] Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek má charakter mimořádného institutu, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního rozhodnutí. Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, přitom má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces.

[9] K těmto závěrům Nejvyšší správní soud dospěl opakovaně, např. v usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100 (dostupné na: www.nssoud.cz), kde uvádí, že „*Nejvyšší správní soud má za to, že může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území ČR do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd.*“ V této věci bylo sice přezkoumáváno rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu, tím spíše ale uvedené závěry dopadají na následky rozhodnutí o správním vyhoštění.

[10] K otázce přiznání odkladného účinku ve vztahu ke kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. 1 Azs 160/2014 - 25, uvedl, že zákonodárce nepřiznal ex lege odkladný účinek

kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění (na rozdíl například od věcí mezinárodní ochrany). Nejvyšší správní soud má ale za to, že i zde je to nezbytné pro ochranu práv stěžovatele, a to nejen pro možnost jeho účasti na samotném řízení o kasační stížnosti, ale zejména v případě, že by věc byla zrušena a vrácena krajskému soudu, případně žalované nebo správnímu orgánu prvoinstančnímu. Zdejší soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže předjímat, že k takové situaci na základě věcného přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu nemůže dojít, a musí proto stěžovateli zajistit možnost plnohodnotné účasti na případném dalším řízení.

[11] Nejvyšší správní soud kromě těchto hledisek v dané věci přihlédl i k zdravotnímu stavu stěžovatelky. Realizace správního vyhoštění by totiž skutečně mohla představovat nepřiměřené zdravotní riziko jak pro stěžovatelku, tak pro její nenarozené dítě.

[12] Tyto skutečnosti musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při vyvažování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv a osobní sféry stěžovatelky by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný. Naproti tomu nelze bez dalšího dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Přiznání odkladného účinku přitom bez dalšího nevede k tomu, že by v budoucnu bez dalšího znamenalo správní vyhoštění nepřiměřený zásah do práva stěžovatelky na rodinný a soukromý život. V daném ohledu se jedná o domněnky žalované, které mohou, avšak nutně nemusí nastat. V tomto vyvažování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[13] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovatelce v případě nepřiznání odkladného účinku a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na důvody správního vyhoštění leží v daném případě proti podstatné újmě hrozící stěžovatelce riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Nepřiznání odkladného účinku proto není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že namítaný nežádoucí stav, který v daném případě stěžovatelce reálně hrozí, představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalované či jiným osobám. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se odkladný účinek kasační stížnosti přiznává.

[15] Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu